

به بهانه جاری شدن دوباره زاینده رود پس از ۱۸ ماه

شهری که زنده شد

آزاده باقری

روزنامه‌نگار

زاینده‌رود یا به قول اصفهانی‌ها زنده‌رود، قلب تپنده اصفهان است. این رود که تقریباً از مرکز شهر اصفهان می‌گذرد در سال‌های نه‌چندان دور پرآب و زنده بود و تأثیر زیادی بر زندگی مردم این شهر داشت. این رودخانه که بزرگ‌ترین رودخانه فلات مرکزی ایران است و منشأ اصلی آن به کوهرنگ رشته کوه زاگرس می‌رسد، باعث شده در طول تاریخ، مردم اصفهان به پشتوانه این رود پرآب به کشاورزی مشغول باشند. هنوز هم کشاورزان زیادی در اصفهان هستند؛ اما کم‌آبی و خشک شدن زاینده‌رود دست و بال آنها را حسابی بسته است.

در سال‌های گذشته هم مسؤولان به‌رغم اعتراضات مردم تصمیم گرفتند بخشی از آب این رود را به استان‌های دیگر کشور به‌خصوص استان کرمان منتقل کنند که این موضوع باعث خشک شدن تدریجی این رود زندگی بخش در اصفهان شد. بیش از یک سال بود که زمین زاینده‌رود قطره‌ای آب به خود ندیده بود؛ اما خبر خوبی به گوش مردم رسید و آن، این که در ماه بهمن امسال قرار است آب زاینده‌رود را موقتاً باز کنند...

این اتفاق افتاد و الان تقریباً یک هفته می‌شود زاینده‌رود پُر از آب است. مردم اصفهان از وقتی که آب از سد زاینده‌رود رها شده است در نقاط مختلف خارج و داخل شهر اصفهان مانند منطقه زیبا و گردشگری ناژوان، پل تاریخی سی‌وسه پل، پل خواجو، پل چوبی و... نظاره‌گر جریان یافتن زندگی در طول رودخانه زیبا و حیات‌آفرین نصف جهان هستند و با گرفتن عکس‌های سلفی هیجان خود را با دیگران به‌اشتراک می‌گذارند. مهمانی که قرار است ۲۰ روز دل اصفهانی‌ها را شاد کند و بار دیگر خشک شود...

مشکل از کجا شروع شد؟

مشکل از جایی شروع شد که مسؤولان وقت به دلیل کم آب بودن برخی استان‌های جنوبی کشور دست به اقدامات خاصی زدند که اکوسیستم این شهر را به‌هم ریخت. در اوایل دهه ۷۰ انتقال آب به استان یزد آغاز شد. این نقل و انتقالات تا دو دهه بعد همچنان ادامه داشت و شرایط تقسیم آب این رودخانه را به‌طور کلی برهم زد. انتقال آب به یزد، کرمان، کاشان و قم، برداشت بی‌رویه در مسیر آب این رودخانه، استقرار صنایع و کارخانه‌های پُرمصرف در حاشیه زاینده‌رود، احداث بیش از ۵۰۰ سد روی آن و... از جمله عواملی است که باعث خشک شدن این رودخانه شده است.

هیچ‌کس نمی‌تواند منکر این موضوع شود که زاینده‌رود بخشی از هویت مردم اصفهان است و یکی از مهم‌ترین دلایلی است که چنین استانی شکل گرفته و حالا خشک شدن آن تأثیرات بسیاری بر سبک زندگی‌شان گذاشته. انگار نه تنها حیات اصفهان

و منطقه شرق این استان، بلکه نشاط اصفهانی‌ها هم با زاینده‌رود عجین شده و نبودنش آزار دهنده است. زاینده‌رود همواره حیات‌بخشی و مرکزیت خاصی برای شهر داشته است. هر وقت زاینده‌رود خشک است ابعاد دیگر شهر، اعم از اقتصادی، فرهنگ و اجتماعی با آن درگیر می‌شود. مردم اصفهان نیز هر بار متأثر از این رود زندگیشان را ادامه می‌دهند. به‌طور کلی بررسی‌ها نشان می‌دهد خلُق اصفهانی‌ها پیوند ناگسستنی با این رود دارد و بعد از خشک شدن این رودخانه، آمارها نشان می‌دهد درصد افسردگی در این شهر افزایش چشمگیری داشته است.

لب آب را تا ۲۸ بهمن از دست ندهید

برای همین هم خبر باز شدن سد رودخانه زاینده‌رود و رهاسازی مجدد آب در این رودخانه به مدت ۲۰ روز خبری مسرت‌بخش و خوشحال‌کننده برای مردم شهر بود. مانند یک تولد دوباره، پیوند دو عاشق، به دنیا آمدن یک کودک و... این اتفاق برای اصفهانی‌ها یک اتفاق مهم و دوست‌داشتنی است. صبح هشتم بهمن ۹۷ بعد از ۱۸ ماه خشکسالی، به

بهانه آبیاری کشت پاییزی کشاورزان اصفهانی آب از سد اصفهان رها شد و چند روزی است که به شهر اصفهان رسیده و جان دوباره‌ای به شهر داده است. آن‌طور که مسؤولان شهر اصفهان گفته‌اند حجم خروجی آب از سد زاینده‌رود به مدت ۲۰ روز در آن جریان خواهد داشت. مردم تا ۲۸ بهمن فرصت دارند به اصفهان دوباره زنده شده سفر کنند و از زیبایی‌های این شهر لذت ببرند. حالا که تعطیلات زمستانی پیش آمده و زاینده‌رود هم پس از یک سال و نیم پُر آب شده به اصفهان سفر کنید و شادی این اتفاق را در کنار مردم اصفهان جشن بگیرید.

زاینده‌رود خوب باشد؛ حال مردمش هم خوب است

مردم اصفهان این روزها خوشحال‌تر از همیشه هستند. آسمان این شهر رنگی‌تر از همیشه شده و حال همه هم خوب‌تر از همیشه است، چرا؟ چون زاینده‌رود آنها زنده شده. مردم بسیاری برای گرفتن عکس‌های یادگاری به لب آب آمده‌اند. با آنها که هم کلام می‌شویم لبخند بر لب دارند و از این که باز هم زاینده‌رود را زنده می‌بینند خوشحال‌اند و

سراز پا نمی‌شناسند. زنی که اصالتاً اصفهانی است از زمان‌هایی می‌گوید که به دلیل پُر آبی رودخانه جرات نداشتند لب آب بایند؛ چون احتمال می‌دادند درون آن بيفتند. مرد مسن دیگری از فشار آبی می‌گوید که با صدای غرش فراوان از زیر پل خواجو عبور می‌کرد و کسی نمی‌توانست روی پله‌های آن پا بگذارد. مسافرانی هم هستند که شاید با هر بار آمدن به اصفهان شاهد زاینده‌رودی خشک بودند و حالا با لذت به این رودخانه پُر آب نگاه می‌کنند و عکس می‌اندازند. بچه‌های کوچکی هم هستند که تا به حال تصویری از جریان یافتن رودخانه زیر پل‌های تاریخی این رودخانه نداشته‌اند و حالا با دیدن این رودخانه هیجان‌زده شده‌اند. بسیاری از کسانی که ساکن اصفهان هستند بغض در گلویشان گیر کرده و غصه آنها را فرا گرفته که آب این رودخانه قرار است فقط چند روزی مهمان آنها باشد و خدا خدا می‌کنند که این ۲۰ روز تداوم داشته باشد و آب این رودخانه از جریان نیفتد. اصفهانی که پُر بیراه نگفته‌اند نصف جهان است و در کنار طراوتی که زاینده‌رود به آن داده؛ دیدن باقی آثار ماندگار این استان هم خالی از لطف نخواهد بود.